

FRYKENSKOLANS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskolan och Grundsärskolan 6-9
Ansvariga för planen: Elevhälsan

Planen gäller från och med: 2017-10-01
Planen gäller till och med: 2018-09-30

Innehållsförteckning

FRYKENSKOLANS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING	1
Frykenskolorns vision och mål 2017-2018	3
Definitioner i likabehandlingsarbetet.....	3
Frykenskolorns ansvar	4
Vårt ansvar	4
Delaktighet och förankring	5
Elevernas delaktighet.....	5
Vårdnadshavarnas delaktighet	5
Personalens delaktighet.....	5
Förankring av planen.....	5
Kartläggning.....	6
Kartläggningsmetoder	6
Utvärdering	6
Utvärdering av förra årets plan.....	6
Utvärdering av årets plan	9
Plan att arbeta förebyggande läsåret 2017-2018.....	8
Bilaga 1. Frykenskolorns ordningsregler	10
Bilaga 2. Rutiner kränkingsärenden Frykenskolan.....	11
Bilaga 3. Definitioner	12
Vad är diskriminering?.....	12
Direkt diskriminering	12
Indirekt diskriminering	12
Vad är trakasserier?.....	12
Vad är kränkande behandling?	12

Frykenskolan vision och mål

Frykenskolan uppdrag är att ge alla elever en god grund för framtiden.

Det handlar både om kunskaper och grundläggande värden.

Vi vill att vår skola ska präglas av arbetsglädje, trygghet och studiero.

Vårt gemensamma arbete ska leda till att alla elever som gått på Frykenskolan ska kunna se tillbaka på sin skoltid som en tid fylld av glädje, lärande och personlig utveckling.

Vi strävar efter att anpassa undervisningen utifrån elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Liksom att samordna undervisningen mellan skolans olika ämnen för att ge kunskaper i ett större sammanhang.

Vi låter eleverna vara delaktiga i genomförandet och utvärderingen av undervisningen.

På Frykenskolan har eleverna rätt att ställa höga krav på sina lärare och annan personal likväl som personalen kan ha höga förväntningar på eleverna.

Vi är tydliga ledare i klassrummet och agerar alltid på alla former av kränkningar och verkar för att eleverna ska komma till tals.

Genom ett framgångsrikt arbete har skolan som mål att eleverna senast år 2020 har ett genomsnittligt meritvärde på minst 225 poäng.

Definitioner i likabehandlingsarbetet

Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk, diskrimineringslagen och skollagen. Sammanfattningsvis innebär dessa lagar förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Vidare får barn och elever ett lagligt skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Anmälningsskyldighet till rektor föreligger när eleven upplever sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett målinriktat arbete för att:

- främja elevers lika rättigheter på Frykenskolan
- förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

---

Frykenskolans ansvar

Vårt ansvar

Under rektors ledning ansvarar varje skola för att utarbeta en lokalt anpassad:

- plan mot diskriminering och kränkande behandling
- ordningsregler

Ordningsreglerna skall utarbetas i samråd med elever och vårdnadshavare.

Planen ska konkret ange hur skolan arbetar för att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Den ska även vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Det ska tydligt framgå på vilket sätt skolan ska arbeta för att uppnå detta.

Den ska följas upp årligen vid kvalitetsredovisningen då nya målsättningar och åtgärder kan behöva formuleras.

Alla som arbetar i skolan ska:

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet, respekt och hänsyn för andra
- bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- aktivt motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av individer eller grupper
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Läraren ska:

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet
- våga ta tag i eventuella problem och diskutera olika värderingar och uppfattningar
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och samarbete

---

Delaktighet och förankring

Elevernas delaktighet

Varje vår görs en stor webenkät om bl.a. elevernas trivsel och psykosociala arbetsmiljö. Varje termin genomförs en trivselenkät där EHT ansvarar för genomförande och analys. Ordningsreglerna diskuteras på klassråd, korridorråd samt elevråd, utifrån dessa forum fastställer sedan rektor ordningsreglerna.

På skolans olika råd diskuteras frågor kring lärande, trivsel och arbetsmiljö etc. på respektive nivå. Detta som en del i uppföljningen av planen och olika enkäter under läsåret.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I början av höstterminen delges alla vårdnadshavare planen och ombeds ge synpunkter till skolledningen.

Personalens delaktighet

Efter trivselenkätens genomförande analyseras resultaten av elevhälsa och arbetslag. Sammanställningen lämnas av kurator/elevsamordnare till rektor. Detta ligger till grund för vilka åtgärder och insatser skolan ska utföra.

Kurator och elevsamordnare ansvarar för att:

- rutiner för kränkningar är väl kända hos all personal
- trivselenkäten blir genomförd varje termin

Arbetslaget ansvarar för att:

- ordningsregler behandlas på klassråd och korridorråd
- trivsel och arbetsmiljöfrågor behandlas på klassråd och korridorråd
- planen mot diskriminering och kränkande behandling analyseras/diskuteras och blir väl känd bland elever och vårdnadshavare
- planen är en naturlig del i det vardagliga arbetet
- kartlägga rastvaksbehov samt planera och genomföra detta
- genomföra aktiviteter med elevgruppen som syftar till att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkningar

Mentor ansvarar för att:

- frågor om trivsel och studier tas upp på utvecklingssamtal
- ha regelbundna samtal med eleverna om deras skolsituation

Förankring av planen

Planen förankras hos elever genom klassråd, korridorråd och elevråd och genom det kontinuerliga arbetet som elevsamordnare, mentor och arbetslaget ansvarar för. Föräldrarna får tycka till enligt ovan och får tillgång till den nya planen senast 170928. Planen lyfts upp på utvecklingssamtal och ska användas som en naturlig del av den ordinarie verksamheten.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Kartläggning ska ske varje termin och planen mot diskriminering och kränkande behandling revideras snarast efter skolstart varje hösttermin, senast 1/10.
- Vi använder oss av trivselenkäter varje termin.
- Kränkingsanmälningar sammanställs varje termin.
- Vi använder oss av webbaserade elev och föräldraenkäter.
- På klassråd, korridorråd och elevråd berör vi regelbundet områden inom likabehandlingsarbetet.
- På utvecklingsamtal kartläggs den enskilde elevens psykosociala arbetsmiljö och trivsel på skolan.
- På arbetslagsmöten diskuteras regelbundet problem som rör likabehandlingsarbetets områden och som resulterar i aktiva insatser i arbetslaget.
- Övervakningskameror finns på skolan för att ha möjlighet att reda ut skadegörelse och konflikter.
- Personalen i grundsärskolan utformar sin egen trivselenkät utifrån den egna verksamheten.
- På grundsärskolan försöker personalen förutom enkäten stämma av med kontinuerliga samtal kring mående och trivsel. Detta gör man ex. varje morgon när man har en gemensam samling. Man äter också alltid tillsammans med eleverna. Allt i syfte att fånga upp ev. problem tidigt och kartlägga sin verksamhet utifrån trivsel.

Utvärdering

Utvärdering av förra årets plan

Vid vårterminens slut sammanställdes resultatet av brukar- och elevenkäten. De analyserades av arbetslagen och enskilda pedagoger utifrån frågeställningar givna av skolledningen. Frågeställningarna diskuterades sedan på arbetslagsnivå för att skapa samsyn och gemensam hållning.

Samtliga under året inkomna kränkingsanmälningar har dokumenterats och analyserats. Inkomna incidentrapporter har hanterats enligt planen.

Förra årets plan mot diskriminering och kränkande behandling innehöll ett antal konkreta mål. De utvärderas nedan.

Faddersystem

Läsåret 2015-2016 infördes ett faddersystem som betydde att varje nyanländ elev i förberedelseklass från första dagen fick en klasstillhörighet och faddrar i den berörda klassen. Läsåret 2016-2017 har förutsättningarna förändrats. Genom att antalet nyanlända minskat kraftigt och att undervisning i klass blivit norm, har eleverna blivit en naturlig del av respektive klass. Tanken med att utveckla faddersystemet mellan äldre och yngre elever har inte blivit verklighet under detta läsår.

Elevers val

Det har diskuterats frågor som rör likabehandling, värdegrund, studieteknik, trivsel och dylikt under "klasstiden". Några har arbetat med UR-serien "Det handlar om dig" och det har uppfattats mycket positivt. Från några arbetslag har det framförts önskemål om att få mer hjälp att hitta lämpligt material att arbeta med.

Värdegrundsarbete

Vårt arbete med värdegrund och förhållningssätt fortgår. Det har sett olika ut i arbetslagen. Åk 8 har använt sig av "Hej Sverige", åk 9 har varit på föreläsning om doping och de har även haft besök av Henrik Halvardsson som jobbar för Rädda barnen. Att använda externa föreläsare och extern hjälp som en resurs uppskattas och den typen av inspiration efterfrågas i större omfattning.

Ordningsregler

Utifrån planen mot diskriminering och kränkande behandling ville vi skapa ett fåtal ordningsregler som är enkla att förstå och följa. Förutom den ordinarie planen finns även en "Lättläst plan mot diskriminering och kränkande behandling, med blomma". Den är enklare med mindre text och innehåller bilder för att förtydliga innehållet. Själva "blomman" utgår från ordningsreglerna och har funnits på väggarna i klassrum och korridorer för att det ska bli mer tydligt och levande. Trots att ordningsreglerna kompletterats med möjliga konsekvenser inför det här läsåret, upplevs konsekvensdelen otillräcklig.

Föräldrasamverkan

Ambitionen var att se över möjligheten att starta upp en föräldragrupp som kunde vara ett diskussionsforum och en länk mellan hemmet och skolan. Men det har inte blivit någon verklighet under det här läsåret.

Plan att arbeta förebyggande läsåret 2017-2018

Faddersystem

Vi avser att införa faddersystem mellan yngre och äldre elever/årskurser.

Vi vill börja med att låta skolans åk. 9 bli faddrar för nya åk. 6 och tror att det kan bli en stor vinning för båda årskurserna. På det här sättet tror vi att tryggheten ökar hos de yngre samtidigt som engagemanget och ansvarstagandet ökar hos de äldre eleverna.

Ansvariga: EHT och arbetslag 6 och 9.

Ämnesorientering

På schemat kommer det ligga ett kortare pass som förut hette "Klasstid" och som nu heter "ämnesorientering". Det här passet kan innehålla frågor som rör likabehandling, värdegrund, studieteknik, trivsel och dylikt.

EHT kan vara behjälpliga inom sina olika kompetenser.

Ansvariga: Mentorerna.

Värdegrundsarbete

Skolans arbete med värdegrund och förhållningssätt kommer fortsätta vara ett kontinuerligt inslag. Det berörs inom alla ämnen, på ämnesorienteringen, på Elevens val som det här läsåret kommer vara heldagar med olika teman.

Vi vill fortsätta använda externa föreläsare och finna inspiration även utanför skolan.

Ansvariga: Rektor och arbetslag.

Levandegöra planen mot diskriminering och kränkande behandling, samt ordningsreglerna

Utifrån planen har vi skapat ett fåtal ordningsregler och konsekvenser som är enkla att förstå och följa. Det finns även en mer lättläst plan med bilder som ska vara begriplig för alla. Vi fortsätter arbeta med att försöka öka medvetenheten och förståelsen för planen och reglerna.

Ansvariga: Alla på skolan.

Föräldrasamverkan

Vi ska starta upp en föräldragrupp som kan vara ett diskussionsforum och en länk mellan hemmet och skolan. På så sätt kan föräldrarna vara en naturlig del i diskussionerna kring hur vi kan utveckla vår skola. Rektor kommer bjuda in till en grupp i samband med höstens föräldramöten.

Ansvariga: Rektor.

”Rullning”

”Rullning” betyder att medlemmarna i EHT ska bli mer delaktiga i den dagliga verksamheten och röra sig mer frekvent bland eleverna i korridorer, matsal och andra områden på skolan där eleverna vistas.

Ansvariga: EHT.

Utvärdering av årets plan

Årets plan ska utvärderas Ht 2018

Genom:

- sammanställning av trivselenkäterna
- arbetslagens läsårsutvärdering
- genomgång och analys av inkomna kränkingsanmälningar

Ansvarig för att årets plan utvärderas: Kurator/Elevsamordnare.

Bilaga 1. Frykenskolorns ordningsregler

Ordningsregler revideras av rektor efter samråd med personal, vårdnadshavare och elevråd.

Alla ska känna trygghet, arbetsglädje och få möjlighet att utveckla sina förmågor.

För allas bästa krävs att JAG:

- visar respekt för andra
- lyssnar till den som har ordet och följer tillsägelser från all personal
- passar tiden till lektioner och andra samlingar
- har med rätt utrustning
- är aktsam om material och inventarier
- inte tar foto, filmer/ljudupptagning på någon utan dennes tillstånd
- totalförbud att ha med mobiltelefoner i omklädningsrummet/ idrottshallen
- tar ansvar för att det är lugn och ro i gemensamma utrymmen som exempelvis korridor, uppehållsrum, bibliotek och matsal

Förutom ovanstående gäller följande:

- vi tar av oss ytterskorna och placerar dem på anvisad plats
- i lektionssalar och matsal tar vi av oss ytterkläderna. Om inte undervisande lärare säger annat
- rök och snusförbud råder under skoltid och all skolverksamhet. Därutöver gäller Tobakslagens totala rökförbud på skolans område FÖR ALLA dygnet runt, året runt.

Lärare har rätt att tillfälligt omhänderta föremål som är störande för verksamheten.

Elev kan utvisas från lektionssal om han/hon trots tillsägelse fortsätter störa verksamheten.

Rektor bedömer om eleven ska ses som ekonomiskt ansvarig för skadegörelse.

Om inte skolans ordningsregler följs, vidtar skolan lämplig disciplinär åtgärd enligt Skollagens 5 kapitel.

- **Lärare/mentor har samtal med berörd elev.**
- **Mentor kontaktar vårdnadshavare.**
- **Mentor/rektor kallar vårdnadshavare och elev till skolan för samtal.**
- **Skriftlig varning.**
- **Avstängning.**
- **Omplacering till annan skola.**

Bilaga 2.

Rutiner kränkningsärenden Frykenskolan

När elev utsätts för kränkning av annan elev, och detta har kommit till personals kännedom, sker följande:

1. Berörd personal hanterar problemet i akutstadiet. Är inte mentorens inblandade ska de informeras skyndsamt. Kurator informeras om de berörda vill ha hjälp med handläggningen.
2. Mentorens gör sig en bild av ärendet och informerar berörda vårdnadshavare om pågående handläggning.
3. Den utsatte elevens mentor gör en anmälan till rektor på avsedd [blankett](#). Det gäller även mindre kränkingsärenden som personal anser avslutade.
4. Om ärendet inte redan är avslutat initierar rektor en utredning som kurator handlägger tillsammans med mentor. Inom en vecka efter att ärendet har inkommit skall åtgärder vidtas.

Kurator/elevsamordnare arbetar direkt med elever och genomför samtal med:

- den utsatte eleven
- kamrater eller andra som funnits runt situationen
- den/de som utsatt eleven för kränkning

Mentorens hålls informerade under ärendets gång och information ges till inblandade elevernas vårdnadshavare.

5. Rektor gör anmälan till huvudman på avsedd [blankett](#).
6. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkningen upphört. Kurator sammanfattar ärendet skriftligt och avslutar det.
7. Dokumentationen förvaras i PMO och i de berörda elevernas elevakter.

När elev utsätts för kränkning av personal, och detta har kommit till personals kännedom, görs anmälan till rektor direkt på avsedd [blankett](#). Rektor hanterar därefter hela ärendet.

Bilaga 3. Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, uttryck. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering.

Direkt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunder som lagen omfattar, d.v.s. på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt. Att exempelvis behandla alla lika kan innebära diskriminering.

Definitionerna gäller kränkningar mellan elever och mellan personal och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Vad är trakasserier?

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Definitionen gäller trakasserier mellan elever. Om någon ur personalen utsätter ett barn/ elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandling kan både vara synliga och handfasta men också dolda och subtila. Exempel på kränkande behandling kan vara:

- fysiska t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar
- verbala t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser
- psyko-sociala t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning
- text- och bild t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms samt sociala medier

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer, riktas mot en eller flera och kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.